

APERITIEF

Publicație oficială a TIFF | # 4 | 8-9 English pages
Luni | 5 iunie | 2017 www.tiff.ro

Povestea iubirii

Radu Mihăileanu va fi prezent astăzi la TIFF pentru premiera românească a celei mai recente pelicule ale sale, *Povestea iubirii/The History of Love*.

O coproducție internațională turnată în parte la Cluj și București, pe lângă Montreal și New York, ar putea trezi imediat interesul publicului TIFF. Dacă filmul mai e și regizat de Radu Mihăileanu, unul dintre cei mai populari cineaști europeni, originar din România, succesul e asigurat.

Pierderi și regăsiri

The History of Love e adaptarea cinematografică a bestsellerului cu același nume scris de Nicole Krauss. Apărută în 2005, cartea a fost tradusă în peste 35 de limbi. Autoarea romanului semnează și scenariul împreună cu Radu Mihăileanu.

Povestea are multiple fire narative și e despre iubirea a doi tineri evrei din Polonia, Léo și Alma, pe care ororile celui de-al doilea război mondial par să-i despartă pentru totdeauna. *The History of Love* e dat de titlul cărții pe care Léo Gursky (Derek Jacobi) o scrie pentru Alma Mereminski (Gemma Arterton), iubita pierdută. După mulți ani, apariția misterioasă a cărții ajunge să conecteze oameni din diferite țări, într-un arc temporal de 6 decenii.

Pornind de la tragedia despărțirii de prima iubire și de locul de baștină, tema sondează posibilitatea iubirii în condiții potrivnice. "Exista iubire adevărată?" se întreabă în film adolescența interpretată de Sophie Nelisse și care trăiește într-un New York al zilelor noastre, dominat de cinism. Întâlnirea cu Léo, aflat acum la bătrânețe, îi va da curajul să se des-

chidă spre propria poveste de dragoste. „Toate filmele mele sunt povești de dragoste. Povești disperate de dragoste, despre oameni obișnuiți care înfruntă obstacole și o iau de la capăt, copleșindu-ne cu grandoarea și splendoarea lor. Dar niciunul nu cedează, cu toții continuă să iubească, să existe,” spune Radu Mihăileanu.

Căutarea propriului loc în lume

Personajele lui Mihăileanu evocă adesea experiența personală a regizorului sau a celor

aproșiți. Tatăl său, Mordechai Buchman, și-a schimbat numele în Ion Mihăileanu după evadarea dintr-un lagăr de concentrare nazist. La rândul său, Radu pleacă din România în 1980 și se stabilește întâi în Israel, apoi în Franța, unde a absolvit Institutul de Cinematografie din Paris. *Filmele Trenul vieții/Train de vie și Trăiește!/Va, vis et deviens* au la bază tema fugii și a dificultății de-a se regăsi în societatea de adopție.

Mihăileanu împletește virtuos narațiunea

destinelor umane anonime cu marea istorie.

Fiecare film al său e o fină sarabandă între sentimentul unei fatalități și libertatea omului care înfruntă creativ situații aparent implacabile. Rezultatele sunt surprinzătoare, comicul dublează tragismul și poveștile sunt întotdeauna emoționante, cu profund conținut anecdotic.

Letiția Câmpan

Focus Tânăra Cinema Austria

Seleția oferă mai multe povești împachetate într-un uz exact al imaginii.

»Pagina 3

Proiecții speciale

Anca Grădinaru oferă o perspectivă inedită asupra clasicii Keaton și Melville.

»Pagina 10

Umbre

Debutul în lungmetraj al lui Dragoș Buliga promite un horror plin de acțiune și suspans.

»Pagina 12

Cinematografele TIFF

- **CINEMA FLORIN PIERSIC**
P-ța Mihai Viteazul, nr. 11
- **CINEMA VICTORIA**
Bd-ul Eroilor, nr. 51
- **CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR**
P-ța Lucian Blaga, nr. 1-3
- **PIAȚA UNIRII OPEN AIR**
(Piața Unirii)
- **CERCUL MILITAR**
Piața Avram Iancu, nr. 1-3
- **CINEMA CITY IULIUS**
(în incinta Iulius Mall)
- Str. Alexandru Vaidă Voevod, nr. 53B
- **INSTITUTUL FRANCEZ CLUJ**
Str. I.C. Brătianu, nr. 22
- **CINEMA DACIA MĂNĂȘTUR**
Str. Bucegi
- **SOMEȘ OPEN AIR**
Plaja Grigorescu
- **CINEMA MĂRĂȘTI**
Str. Aurel Vlaicu, nr. 3
- **UNIVERSITATEA SAPIENTIA**
Str. Calea Turzii, nr. 4
- **URANIA PALACE**
Str. Horea, nr. 4
- **INFINITIFF**
(Casa de Modă) Str. Barițiu, nr. 6

Film Food

Pe cine duci la cine-cină?

Azi începe seria filmelor cu suflet și program pentru stomac, cea mai bună ocazie să-i faci o surpriză cuiva drag sau, pur și simplu, să te delectezi cu povești despre cei mai interesanți chefi din lume.

În *Soul - Ingredientul secret*, documentar aclamat la Berlinale și programat pentru de-seară, regizorii Angel Parra și Jose Antonio Blanco fac o legătură între două tradiții culinare și două mentalități diferite, una reprezentată de tânărul și ambițiosul chef de origine bască Eneko Atxa, alta de nonagenarul Jiro Ono, "regele" sushi-ului care perfecționează rețete vechi de sute de ani moștenite din bătrani. Jose Antonio Blanco și Angel Parra ne deschid poarta secretă către două dintre cele mai apreciate bucătării, într-un periplu savuros prin restaurante exclusiviste din Spania și din Japonia. Filmul promite să facă din fiecare spectator ostaticul propriilor papile gustative. Pentru a

rezolva această situație, TIFF găzduiește după proiectie un eveniment culinar pe măsură, o cină pregătită de chef Sorin Bontea începând cu ora 20.15 la restaurant Bricks. (L.C.)

Biletele pentru film+cina costă 100 RON (max. 100 de locuri), biletele de acces la simpla vizionare sunt la preț normal.

Luni, 5 iunie, oră 18:30 @Cercul Militar.

Ce să nu ratezi

LUNI, 5 IUNIE

18:30 - Cercul Militar

Film Food - *Soul* (r. Angel Parra și Jose Antonio Blanco) **urmat de o cină gătită de chef Sorin Bontea la Restaurantul Bricks**

19:15 - Cinema Florin Piersic. Premiera mondială *The Wanderers* de Dragoș Buliga, în prezența echipei cu Armand Assante și Lior Ashkenazi

20:00 - Casa de Cultură a Studenților. Cine-Concert *Generalul* de Buster Keaton. Concert live trio Dialele - Franța

20:45 - Cercul Militar. Focus Tânărul Cinema Austriac - *Vă mulțumim că ne-ați bombardat*, de Barbara Eder

21:00 - Casa TIFF. Concert: Jazz Uber-Jam Treo meets Paolo Profeti European Collective

21:45 - Casa de Cultură a Studenților *Petrecerea*, (r. Sally Potter). **Proiecție caritabilă** pentru strângere de fonduri pentru Secția de arși a Spitalului Clinic Județean de Urgență Cluj organizată de Beard Brothers.

APERITIFF

Redactor-șef: Codruța Simina	Cosmin Popa Cristi Mărculescu Radu Meza
Redactori: Andreea Bagita Letiția Cămpan Flavia Dima Daniela Elena Drăgan Anca Grădinaru Daniel Iftene Ion Indolean	Graphic design: Carmen Gociu Andrei Pastuhov
	Tipărit la: Compania de Producție Tipografică

Concert

Treo (Austria) meets Paolo Profeti European Collective (Romania)

Șase muzicieni – trei din Austria și trei din România – concertează de seară la Casa TIFF cu un proiect de jazz contemporan inedit. Treo (Austria) e condus de Judith Ferstl (contrabas), compozitoare foarte apreciată în lumea jazz-ului. Alături de ea cântă Andreas Seper (percuție) și Sebastian Schneider (pian). Fondat de Paolo Profeti (saxofon), artist de origine italiană și membru al Bucharest Jazz Orchestra, trioul din România îi mai are în componența pe Sorin Romanescu (chitară) și pe Florian Radu (trombon).

5 iunie, Ora 21.00 @Casa TIFF, bilet 15 RON.

Paolo Profeti

Armand Assante invitat la TIFF Lounge

LUNI, 5 IUNIE

Azi de la ora 17:00 ne întâlnim cu actorul Armand Assante, care e prezent din nou la Cluj după 10 ani - atunci venise pentru *California Dreamin' / Nefârșit*, iar acum pentru premiera mondială a filmului *The Wanderers*.

INFORMAȚII BILETE

→ Puncte de vânzare:

On-line pe www.biletmaster.ro și prin aplicația mobilă oficială a festivalului. Cinema Florin Piersic, Cinema Victoria, Cinema City Iulius, Piața Unirii, Cercul Militar, Casa de Cultură a Studenților și Casa TIFF (pentru invitați și persoanele acreditate)

→ **Program:** 09:00 - 23:00.

→ Prețuri:

● BILETE CUMPĂRATE CU ANTICIPAȚIE

(cu minim o zi înaintea proiectiei)

Bilet de intrare obișnuit: **10 lei**

Bilet pentru elevi, studenți și pensionari: **8 lei**

(biletul se cumpără în baza prezentării carnetului/legitimății de elev/student sau a talonului de pensie)

● BILETE CUMPĂRATE ÎN ZIUA PROIEȚIEI FILMULUI

Bilet de intrare unic (valabil pentru o singură proiectie) pentru toate categoriile de spectatori: **12 lei.**

● BILETE CU REGIM SPECIAL

Pentru copii și elevi: **8 lei**

(valabil doar pentru proiectiile de film din programul EDUCATIFF)

Proiecțiile din Piața Unirii Open Air: **8 lei**

Proiecțiile de la Cinema Mărăști și Dacia - Mânăștur: **8 lei**

Concertele organizate la Casa TIFF: **15 lei**

Bilet pentru Concert Charlie Cunningham; Cine-concert: The General, Trio Dialele; Cine-concert: *Moartea obosită*; proiectia *Regii Manelelor*: **15 lei**

Bilet Concert Jozef Van Wissem, Proiecția specială în onoarea lui Alain Delon, Concert Loredana: **30 lei**

InfiniTIFF. Bilet pentru Doom Room: **15 lei**. Bilet pentru VR Cinema: **10 lei**

Proiecția Povestea iubirii (satul Dâncu, miercuri 7 iunie, 21:30) intrarea liberă. Cei care doresc transport din Cluj Napoca spre satul Dâncu și retur vor achita în avans la casierii, cu minimum o zi înainte, un bilet în valoare de 5 lei. Locurile sunt limitate.

Bilet pentru Ceremonia de închidere: **50 lei**

Accesul este gratuit la proiectiile Someș Open Air.

TIFF MAP

Găsiți în fiecare zi locațiile principale ale festivalului și o selecție de recomandări ale filmelor și evenimentelor importante ale zilei.

13:15
Cercul Militar
OPERA VĂZUTĂ DE LA GARDEROBĂ

20:00
Cinema City Iulius 4
CĂSĂTORIE CU OBSTACOLE

21:00
Casa TIFF
JAZZ UBER-JAM TREO MEETS PAOLO PROFETI EUROPEAN COLLECTIVE

Proiect cultural finanțat de Ministerul Culturii și Identității Naționale

Proiect realizat cu sprijinul Primăriei și Consiliului Local Cluj-Napoca

PRIMĂRIA ȘI CONSILIUL LOCAL CLUJ-NAPOCA

Focus Austria

Focus Tânărul Cinema Austriac

Două satire, două povești care revin cu un ochi cinematografic asupra unor cazuri reale, un studiu al suferinței existențiale, o revelație divină, neo-naziști printre morți vii și inegalitatea socială explorată printre nudiști arată o preocupare pentru reconsiderarea trecutului și frustrarea configurării prezentului, împachetate într-un uz exact al imaginii, simțindu-se pe alocuri și amprenta lui Seidl.

Scris în colaborare cu regretatul Michael Glawogger, *Vă mulțumim că ne-ați bombardat* al regizoarei Barbara Eder e o satiră caustică la adresa jurnalismului de război. Trei povești vag interconectate în jurul războiului din Afganistan vorbesc despre trauma transformată în obsesie, ambiția distructivă și nerăbdarea cu consecințe tragice. E probabil cel mai premiat film al secțiunii, crud, inteligent scris și filmat, șocant și rece totodată.

WINWIN e tot o satiră, dar a capitalismului globalizat, tratată într-o manieră curată, estetică, artificializantă de Daniel Hoesl, unul dintre colaboratorii lui Ulrich Seidl la trilogia *Paradis*. Patru călăreți ai apocalipsei, patru investitori spilcuiți preiau o mare companie austriacă. Deliberat fals, majoritatea scenelor duc până la absurd și saturație eticheta și jargonul corporatiste, fără remușcări.

Jack oferă o reinterpretare artistică, fragmentară a cazului criminalului în serie Jack Unterweger care a zguduit Austria și întreaga

WINWIN

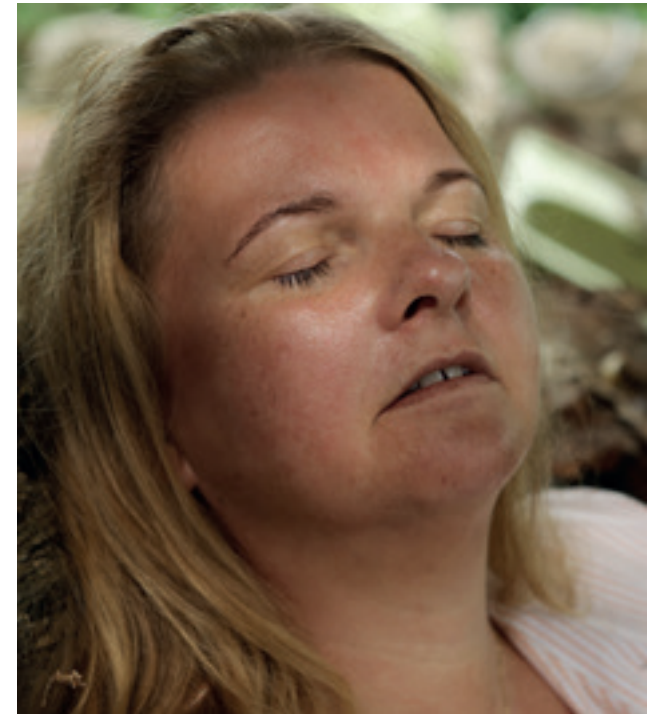
lume în anii 90. După 15 ani executați dintr-o sentință la închisoare pe viață, Unterweger e eliberat în virtutea creației sale literare și devine în scurt timp o personalitate culturală și media, dar nu durează mult până apar noi acuzații. Regizoarea Elisabeth Scharang pare fascinată de personaj, transformându-l într-un soi de dandy irezistibil.

Unul dintre noi e o dramă bazată pe fapte reale, spunând povestea morții unui adolescent într-un supermarket. Microcosmosul supermarketului e creat de regizorul Stephan Richter cu atenție la detalii. Mișcările repetitive printre rafturile bine ordonate, tabieturile personajelor și frustrările polițiștilor contribuie la tensiunea crescândă. Când nou-legata prietenie dintre inocentul Julian și delinven-

tu juvenil Marko îi duce pe timpul nopții în supermarket, tragedia pare iminentă.

Nașpa al lui Juri Rechinsky e co-produs de Ulrich Seidl și are imaginea co-semnată de directorul de imagine preferat al acestuia - Wolfgang Thaler. Cadrele impecabile i-au adus deja premiul pentru imagine la Diagonale. O femeie e rănită într-un accident de mașină, iar soțul care scapă nevătămat e măcinat de vină. Salturile înainte și înapoi în timp, în Austria și Ucraina, dezvăluie familiile celor doi, pictând fresca unei vieți chinuite, duse în proximitatea morții și a uitării.

Actorul austriac Karl Markovics revine pe scaunul regizoral cu *Supralumea*, o dramediă a revelației divine în viața unei casierite la supermarket. Exterioarele naturale luminoase prin care Gabi se plimbă alternează cu intimi-

Supralumea

tatea spațiilor casnice și a gesturilor mici pe măsură ce trezirea protagonistei îi schimbă relația cu soțul ei.

Al doilea lungmetraj al lui Virgil Widrich, *Noaptea celor o mie de ore*, e un film fantastic, de mister, cu tente comice sumbre. În reședința vieneză luxoasă a familiei Ullrich, moștenirea familiei e pe cale să treacă de la o generație la alta. Când bătrâna Erika moare și apoi revine la viață împreună cu generații diferite de lideri ai familiei, prezentul și trecutul se amestecă. Neo-naziști, morți vii, necrofilie și un secret care arată cu degetul spre una din marile nedreptăți din timpul regimului nazist sunt împachetate inteligent într-un mister plin de suspans.

Radu Meza

Interviu

Regizorul Iosif Demian: La TIFF, timp de 10 zile, există o altă relație umană

A făcut filme cenzurate masiv de autoritățile comuniste. A fost membru al generației anilor '70, considerată vârful cinematografului comunist autohton.

A început ca director de imagine și apoi a asumat și postura de regizor. Printre marile lui filme se numără *O lacrimă de față*, *Lovind o pasăre de pradă* sau *Baloane de curcubeu*, ultimul fiind în proiecție specială marți, 6 iunie, ora 10:00, la Sapienția.

Știu că locuiți în Austria de mult timp. Reveniți des în țară?

O să te surprindă. Venim în fiecare an, ba chiar de două-trei ori. Ba invitați, ba cu proiecte. Practic, nu suntem dispăruți din țară. Noi revenim la Cluj a patra oară. TIFF înseamnă enorm pentru noi. Fiind invitați și la alte festivaluri, putem spune că excelență este nu numai organizarea, ci și atmosfera și faptul că lumea vine ca într-o oază. Timp de zece zile există o altă relație umană.

Cum ați regăsit Roșia Montană când ați făcut acel documentar, prin 2010, în care doreați să reamorați tot procesul de producție al *Nunții de piatră din anii '70*?

A existat o atmosferă deosebită, din partea localnicilor, era primul film care de fapt era cu ei și despre ei. Timpul a trecut, lucruri s-au șters, iar revenirea a fost o surpriză. Inițial, am avut senzația că nu mai sunt acolo, că nu mai e nimeni, dar treptat au apărut copiii de atunci, care acum erau oameni maturi. Și, culmea, țineau minte perfect cum a fost perioada filmărilor. A fost emoționant să îi auzi povestind lucruri pe care bănuiam că le știm, dar, de fapt, nu le știam.

Martți va fi proiecția filmului *Baloane de curcubeu*.

Când l-am făcut, nu m-am gândit să fac un film pentru spectatorul comod. Am colaborat cu Dorel Vișan și s-a legat o chestie între noi. Rolul lui principal din *Baloane* e cel mai important. Marți, după proiecție, vor fi discuții, dar și dezvăluiri cu ce-a făcut cenzura cu filmul. Varianta pe care o am aici este a 13-a. Au fost în total 18 proiecții private cu membrii importanți de partid. Când a ieșit pe piață, a fost doar premiera cu invitații și apoi filmul a dispărut. Nici după 1989 nu i-au dat drumul.

Cum ați reușit să obțineți această variantă, a 13-a?

Când a început proiecția, a sunat telefonul și toți au fost chemați. Filmul s-a interzis și echipa de filmare a fost desființată. Numai că această a 13-a copie nu a mai fost revendicată de nimeni. Noi am dus-o la Buftea, am lăsat-o într-un dulap. Am părăsit țara, iar când ne-am întors, am deschis dulapul și nu mai era acolo. Cineva ne-a spus că era la el în saltea. A păstrat-o, riscând să fie arestat. După '90, noi am scos filmul din țară, pentru că trebuia să îl ducem în Australia, unde era anunțat la două festivaluri. Drama mare e că anumite scene s-au tăiat. E ca în bancuri, când spui bancul, iar poanta... au tăiat-o. Vasile se ceartă cu nevasta, iese și trânteste ușa. Asta e în film. Dar poanta cu Vasile care se întoarce după 17 ani, asta nu mai e. Și nevasta îl întreabă unde a fost, el zice că afară. Dar, vezi, poanta lipsește. E foarte surprinzător că totuși lumea reacționează la film și așa. Sunt destule de povestit, iar după proiecție voi spune și mai multe.

Ion Indolean

Iosif Demian va susține și un masterclass mâine, de la ora 10.00 la Sapienția, după proiecția peliculei *Baloane de curcubeu*.

Eveniment

Concert-eveniment: Generalul în post-rock

Când vine vorba să pui muzică peste filmele unui geniu comic cum e Buster Keaton, ai toată libertatea de creație. Pentru că, spre deosebire de Chaplin – „rivalul” lui în comedia mută – autorul *Generalului* nu a dat prea multă atenție acompaniamentului sonor. Poți număra pe o mână, și-ți mai și rămân degete, partiturile, sau, mai exact, indicațiile muzicale care există pentru filmele lui.

Totuși, niciuna din cele găsite nu a însoțit aventurile conductorului de tren Johnnie Gray pe frontul Războiului Civil.

Totuși, *Generalul* are un tempo aproape muzical, de la linia melodramatică a iubirii pentru Annabelle Lee, la tonurile grave ale refuzurilor celor din jur sau crescendoul urmării cu locomotiva - a doua sa mare dragoste - ritmat de contrapuntele comice. Și, ca în toate filmele lui, contrapunctul esențial:

Marea Față de Piatră a lui Keaton, ca o foaie albă, pe care parcă niciun mușchi nu tresare, nici atunci când e în bătaia tunului sau atârnat în pozițiile cele mai periculoase de locomotiva cu abur.

De aici și tentația de a compune muzică originală pentru această bijuterie a comediei mute, care oferă posibilitatea unor variații enorme, de la simfonic, la jazz și rock. De aceea, pentru cinefilii și melomanii de la TIFF 2017, acompaniamentul trioului Diallèle va fi o revelație, acordurile chitării (Sylvain Lemaire), bateriei (Ludovic Fiorino) și saxofonului (Romain Bercé) ducându-te într-o

zonă a post-rock-ului, improvizației jazz și scenei electronice. Pasiunea celor trei pentru Keaton i-a dus în toată Europa, atât cu *Generalul*, cât și cu *Omul care nu râde niciodată* (bazat pe trăsătura definitorie a marelui comic american).

Daniel Iftene

Cine-concertul Diallèle va avea loc astăzi, de la ora 20.00, la Casa de Cultură a Studenților.

Eveniment recomandat de
TIFF.16

CLUJ-NAPOCA
STRADA POTAISSA
5 - 11 IUNIE
Intrare Liberă

Eveniment realizat cu sprijinul
Primăriei și Consiliului Local Cluj-Napoca

Brought to you by
WHY VINE SIPS & BITES

EccoTIFF

Fukushima, mon amour

La 30 de ani de la Cernobâl și la 5 ani de la dezastrul de la Fukushima, o echipă de documentariști vizitează Pripyat-ul Japoniei. Filmul ce rezultă din incursiunea în zona contaminată din jurul reactoarelor este un poem despre precaritatea civilizației umane. Mark Olexa și Francesca Scalisi nu fac doar supra-realism post-apocaliptic. Documentarul este centrat pe bătrânul Naoto Matsumura, fermier local care refuză plecarea dincolo de zona roșie, radioactivă. Pierdut în realitatea post-apocaliptică a orașului complet abandonat, domnul Matsumura este un simbol al vremurilor trecute și-o licărire de

speranță pentru vremurile care vor veni. La fel ca băbuțele de la Cernobâl și ca protagoniștii din SF-urile amplasate după holocausturi nucleare, bătrânul, demn și încăpățânat, interacționează cu cosmonauți în costume de protecție anti-radiații și-și petrece zilele hrânind animale abandonate și ascultând știrile. Suprapuse peste imaginile din orașul de la malul oceanului, știrile capătă valențe obscene și, nu de puține ori, ridicole. Dezastrul vizibil și radiațiile invizibile monopolizează imaginația spectatorului, ca un basm sinistru.

Cristi Mărculescu

VREȚI SĂ VĂ EXTINDEȚI AFACEREA INTERNAȚIONAL?
SOLICITAȚI OFERTA PENTRU MAGAZINE ONLINE!

shipping.dhl.ro/ecommerce
email: ro_marketing@dhl.com
tel: 0751 305 015

UMBRE II
AVANPREMIERA EPISODULUI 1
8 Iunie, CINEMA FLORIN PIERSIC, ORA 20:30

DIN TOAMNĂ LA **HBO** ȘI PE **HBO GO**

MOL

BILETELE TIFF ÎȚI ADUC UN ESPRESSO AROMAT!

Alimentează cu minimum 20 L de carburant, arată un bilet de la oricare dintre proiecțiile văzute în cadrul Festivalului Internațional de Film Transilvania și primești din partea noastră un espresso aromat.
Campania se desfășoară în perioada 1-12 iunie 2017, în limita stocului disponibil, numai în benzinăriile MOL din Cluj-Napoca și Florești.
Detalii pe www.molromania.ro
MEMBER OF MOL GROUP

Ți-am lipsit ?

Microsoft AUTHORIZED Refurbisher

m@dd electronics group

Interviu

Guðmundur Arnar Guðmundsson: „Pentru mine, Piatră pe inimă a avut de-a face cu depășirea ideii că aş putea să eşuez”

Piatră pe Inimă/Heartstone a fost unul dintre cele mai apreciate filme ale anului trecut, culegând majoritatea premiilor Edda și trofee în festivalurile din Veneția, Varșovia, Chicago sau Thessaloniki. Filmul se concentrează pe poveștile a doi adolescenți dintr-un satuc islandez, a căror maturizare sexuală este surprinsă în detalii precise și dureroase de către Guðmundur Arnar Guðmundsson, regizorul și scenaristul filmului. La o cafea în Piața Unirii, i-am cerut câteva detalii despre lung-metrajul său de debut, care se află în competiția pentru Trofeul „Transilvania”.

De unde a venit inspirația pentru titlul filmului?

De fapt, încercam să găsesc un titlu pe care nu l-a mai folosit nimeni. Așa că am intrat pe Google și am căutat nume care mi se păreau interesante... (*râde*) La început nu avea neapărat un sens propriu, dar atunci când producătorii au vrut să modifice titlul, n-am vrut să îl schimb pentru că realizasem că are două elemente centrale ale filmului: partea emoțională și partea dură.

Este filmul tău de debut. Cu ce greutăți ai avut de-a face în calitate de debutant?

E ceva diferit pentru fiecare regizor. Pentru mine a avut de-a face cu depășirea ideii cum că aş putea să eşuez. Să accept că dacă dau greș, e în regulă. Să mă concentrez pe a-mi da tot ce-i mai bun din mine. Din asta am învățat. Dar recunosc că am făcut asta și când turnam scurt-metrajele de dinainte. Am fost și unul dintre producători, așa că am avut mult control asupra filmului, asupra procesului întreg. Mereu ai de-a face cu hopuri imense, dar cred că va fi la fel și la următoarele mele filme. Doar că acum știu cum să procedez, o să mă descurc mai ușor cu ele. Și-n calitate de debutant, ai energie în plus.

Foto: Vlad Cupșa

A fost greu să lucrezi cu actori așa de tineri?

Toate filmele mele de până acum au fost cu adolescenți, așa că mi-e ușor să lucrez cu tineri actori. De fapt, mi s-a părut mai greu să lucrez cu adulții, actorii profesioniști. Nu eram sigur care erau responsabilitățile mele. Cu cei tineri am responsabilitate deplină față de ei, trebuie să fiu cel care are grijă de ei. Dar cu adulții trebuia să mă prind care-s responsabilitățile lor și care-s ale mele.

Filmul tău se înscrie în genul coming-of-age movie. E greu să exprimi o viziune

profund personală într-un domeniu deja bine-definit?

Fiecare gen are calități bine-definite. Aud des asta despre coming-of-age movies, dar nu sunt de acord cu asta. Cred că acest gen de filme au trăsături care se găsesc în multe alte părți - pur și simplu m-am gândit la filmele care m-au inspirat (mai ales clasicii danezi și *Stand By Me*, un film superb cu un joc actoresc absolut impresionant). Multe din ele aparțin acestui gen și am învățat din ele, dar și despre ce mi-aș dori eu să fac.

Maturizarea sexuală este și ea un important punct al filmului - ce te-a inspirat să tratezi acest subiect?

Am crescut într-un oraș micuț, iar sexualitatea era foarte tabu în Islanda. Am cunoscut câțiva băieți care erau gay și, neacceptând asta, au încercat să se sinucidă. În acest sens, asta m-a interesat. Când ești adolescent, e foarte greu să te accepți pe sine, mai ales în comunități restrânse, unde toată lumea se cunoaște. Filmul începe prin prisma lui Thor (cel heterosexual) iar apoi se concentrează pe Kristin - atunci când povestea lui atinge apogeul, revenim spre Thor. Eram interesat de perioada de după o asemenea experiență. Poate pentru că și eu, la rândul meu, am avut experiența de-a avea prieteni care și-au luat viețile, cunosc asta personal.

Scena de deschidere e foarte șocantă. Ce doreai să exprimi prin aceasta?

Voiam să arăt realitățile unui oraș mic. E ceva prin care am trecut, crescând, și mereu m-a șocat cum anumiți copii se purtau cu animalele, mai ales cu cele pe care nu puteau să le mănânce. Scena reflectă bine însă și destinul lui Kristin. Modul în care sunt tratați cei care sunt diferiți, care nu sunt respectați.

Flavia Dima

Ai poftă de filme bune?
Te așteptăm la TIFF.

20 AN
Raiffeisen BANK
Credem în Film

TIFF.16
Transilvania International Film Festival Cluj-Napoca 02-11.06.2017

Petrecerea

Janet ajunge ministru în politica britanică, așa că momentul se cere sărbătorit. Regizoarea Sally Potter adună o distribuție de mare ținută și construiește o poveste derulată exclusiv în casa protagonistei. Patricia Clarkson, Bruno Ganz, Cherry Jones, Emily Mortimer, Cillian Murphy, Kristin Scott Thomas, Timothy Spall joacă la nuanță, iar ceea ce începe ca moment festiv, se transformă rapid într-o dramă de cameră. Niciun personaj nu este de fapt ceea ce pare a fi. Janet are o mască, și Bill, la fel ca April, Gottfried, Martha, Jinny sau Tom. Sunt amici care se

înțeapă mereu, așteptând greșeala celuilalt. În loc să fie înțelegători, ei reacționează egoist când Bill mărturisește un lucru grav. Regizoarea jonglează cu personajele, mută atenția de pe unul pe altul, în așa fel încât îi vedem pe toți manifestându-se cu larghețe. În cei șapte participanți la cină, sunt condensați înțelesul, spiritualul, protocolarul, omul de știință, politicianul, extravaganțul sau întreprinzătorul. O întregă societate occidentală strânsă în aceste personalități.

Ion Indolean

Focus Tănărul Cinema Austria

Vă mulțumim că ne-ați bombardat

Ar putea să fie o satiră (pentru că da, dă dovadă de momente satirice). Ar putea fi o dramă de război, pentru că da, are multe din elementele de hardcoreală inerente unui conflict armat. Ar putea fi și un thriller politico-jurnalistic, pentru că mizele sunt, în mod fundamental politice. *Thank You for Bombing*, filmul austriecei Barbara Eder este toate cele menționate și chair mai mult.

Un triptic din povești paralele temporar, cu protagoniști jurnaliști de război ambițioși, ipocriziile și traumele lor. Amplasate la scurt

timp după ce niște soldați americani au ars coranuri și cauzat o criză masivă în Afganistanul „eliberat” și „pacificat”, cele trei episoade au, fiecare, felul lor de-a fi cel puțin crunte, cel mult crâncene.

Un reporter austriac oprit din drumul spre Kabul de o traumă dintr-un alt război, o jurnalistă americană dispusă la efectiv orice pentru a duce la capăt investigația ei clandestină și un reporter dispus să inventeze detalii

și povești întregi pentru a-și crește ratele de audiență aflate în declin sunt toți eroi și căpușe, mizerii și victime ale războiului, prea mare și mult prea absurd pentru a le permite să-și ducă la îndeplinire misiunile și să-și continue neperturbați viețile. Unul dintre cele mai perturbatoare filme ale ediției de 2017 din TIFF, moral.

Cristi Mărculescu

Competiție

O privire în Est. Imaginea de apoi.

Cel mai nou film al lui Andrzej Wajda, unul din maeștrii indiscutabili ai cinemaului polonez, *Imaginea de apoi/Afterimage*, era proiectat cu ușile închise la Festivalul de Film din Varșovia la doar câteva zile după moartea sa, fiind gata de lansare, un ultim cadou al regizorului.

În stilul clasic al lui Wajda, fost dizident anti-comunist și membru al grupării Solidarność, *Imaginea de apoi* oferă o perspectivă brutală de sinceră asupra oprămirii și a confiscării libertății de exprimare, la începutul instaurării comunismului, fiind simultan un omagiu adus marelui pictor Władysław Strzemiński, o victimă a regimului totalitar. Filmul surprinde ultimii câțiva ani din viața

artistului și persecuția brutală la care acesta este supus în momentul în care refuză să își compromită atât stilul postmodernist în defavoarea realismului social, tern și tezigist, dar și personalitatea aparte, definită de franchețe și neînduplecare. Treptat, este înlăturat de la catedra institutului de artă din Lodz, i se taie orice formă de venit, nu i se oferă ajutor medical (fiind infirm de pe urma războiului) și ajunge să fie forțat să picteze portrete gigantice ale lui Lenin, alături de pictori eșuați sau chiar muncitori necalificați. Doar câțiva din foștii lui studenți îi mai rămân alături, organizând un jurul lui un cerc de artiști-dizidenți.

Un film-testament al marelui regizor, *Imaginea de apoi* cristalizează marile teme din opera lui Wajda și nu trebuie ratat sub nicio formă de către fanii cinemaului polonez. Regizorul, laureat cu Palme D'Or pentru *Omul de fier* și un Oscar onorific, a murit anul trecut la respectabila vârstă de 90 de ani.

Flavia Dima

Competiție

Un trăsnet în moalele capului

Debutul în lungmetraj a regizorului polonez Bartosz Kowalski e un studiu întunecat și tabu al violenței juvenile

Pe acest *Teren de joacă/Playground*, răul e un joc de echipă. Filmul e de fapt ultima zi de școală din viața unor tineri împărțită în 6 capitole cu scipiri violente. Primele 3 introduc personajele cu începuturi de zi ce se suprapun. Gabrysia e o fată plinuță, prea serioasă pentru vârsta ei, ce se joacă de-a femeia adultă. Szymek are tatăl în scaun cu roțile și decide să-i dea scatoalce înainte să plece la școală. Czarek nu poate să doarmă de la țipetele fratelui mai mic. El alege să se radă în cap. Prietenia dintre Szymek și Czarek are un fitil aprins dar care arde încet. Cu cât mai încet cu atât mai puternică e explozia. Nu prietenia e pusă în pericol, ci tot ce e în rest. Gabrysia își declară iubirea față de Szymek și refuzul lui se transformă într-un video apropiat de revenge porn și o cruzime apăsătoare.

Până în ultimul capitol, povestea e încon-

tinuu fragmentată ca niște glitch-uri de personalitate. Simți că ești pregătit pentru ceva oribil. Poate prea oribil. Imaginile preluate din camerele de supraveghere ale mall-ului adaugă un alt strat de realism. În definitiv, filmul are rădăcini în șocanta crimă a lui James Bulger din 1993. Povestea e ficționalizată sub influențele *Elefantului* de Gus Van Sant, dar Haneke nu este nicicum departe. El stă într-un colț de minte ridicând sprâncene. În ultimul capitol, *Playground*, camera se îndepărtează. Nu vrea să aibă de-a face cu ce va urma. Și printre țipetele abia auzite, sângele va tremura prin vene.

Teren de joacă/Playground va fi proiectat la cinema Victoria astăzi la ora 12:30 și pe 6 iunie la ora 22:15.

Cosmin Popa

Focus Austria

Focus Young Austrian Cinema

Two satires, two stories recounting past events through the cinema eye, a study of existential suffering, a divine revelation, neo-Nazis among the living dead, and social inequality explored among nudists show a preoccupation for reconsidering the past and frustration towards the present, wrapped in an exact use of image, with touches of Ulrich Seidl.

Written in collaboration with the late Michael Glawogger, Barbara Eder's *Thank you for Bombing* is a caustic satire of war journalism. Three loosely interconnected stories set against the backdrop of the war in Afghanistan deal with trauma turned into obsession, destructive ambition, and the tragic consequences of impatience. Probably the most awarded film in this section, it is cruel, brilliantly written and shot, shocking and cold.

WINWIN is another satire, this time targeting globalized capitalism, treated in a clean, esthetic, artificializing manner by Daniel Hoesl, one of Ulrich Seidl's collaborators on the *Paradise* trilogy. Four horsepersons of the Apocalypse, four spick-and-span investors are taking over a big Austrian company. Deliberately fake, the majority of scenes remorselessly take the corporate etiquette and jargon to the absurd and to saturation.

Jack offers an artistic, fragmented reinterpretation of the case of serial killer Jack Unterweger which shook Austria and the entire world in the 1990s. Freed from prison after

Jack

serving fifteen years of a life sentence, Unterweger is released based on literary merit and quickly becomes a media and cultural personality, but new accusations surface quickly. Director Elisabeth Scharang seems fascinated with the character, turning Jack into some sort of irresistible dandy.

One of Us is another drama based on true events: it tells the story of a teenager's death by shooting in a supermarket. The microcosm of the supermarket and surroundings is crafted by directed Stephan Richter with great attention to detail. Repetitive movements through nicely ordered shelves, the habits of different characters and the frustrations of police guards contribute to rising tension. When the newly-knit friendship between innocent Julian and juvenile delinquent Marko takes them into the supermarket at midnight on a whim, tragedy seems imminent.

Juri Rechinsky's *Ugly* is co-produced by Ulrich Seidl and its image is co-signed by his

favorite director of photography, Wolfgang Thaler. Its amazing shots have already won it the award for best cinematography at this year's Diagonale. A woman is injured in a car accident and her unscathed husband seems torn by guilt. Jumping backward and forward in time and from Austria to Ukraine reveals the couple's families, painting a fresco of existential suffering, in close proximity to death and oblivion.

Austrian actor Karl Markovics gets back into the director's chair with *Superworld*, a dramedy of divine revelation in the life of a middle-aged supermarket cashier. The wonderful light of natural exteriors through which Gabi casually strolls alternate with the intimacy of household spaces and small gestures as the protagonist's awakening changes her relationship with her husband.

Virgil Widrich's second feature, *Night of 1000 Hours*, is a fantasy mystery film, with touches of black comedy. In the Ullich fami-

A Decent Woman

ly's luxurious Viennese residence, the family business is about to be passed down to a new generation. When old Erika dies and then surprisingly comes back to life together with different generations of family leaders, the present and the past get mixed-up. Neo-Nazis, living dead, necrophilia and a secret that points the finger at yet another one the Nazi regime's injustices are cleverly wrapped in a suspenseful mystery.

A Decent Woman is Lukas Valenta Rinner's second feature after *Parabellum*. An apparently observational film constructed around a deceptively quiet maid, Belén, the story discusses social inequality and separation and challenges viewers to consider the meaning of decency as the protagonist alternates between the immaculate rich and the imperfect bodies of sexually liberated nudists — a stranger in both worlds.

Radu Meza

SURPRINDE-ȚI
GUSTUL
PENTRU FILM
CU
Staropramen

Un gust deosebit se savurează cu măsură.

TIFF
O EXPERIENȚĂ
— DIN COLECȚIA —
OAMENI & GUSTURI

Interview

Gudmundur Arnar Gudmundsson

Heartstone was one of the most celebrated films of past year: it received the majority of the Edda awards, and won trophies in Venice, Warsaw, Chicago, and Thessaloniki. The film tells the story of two teenagers whose sexual maturing in an Icelandic village is captured in precise and painful details by writer-director Guðmundur Arnar Guðmundsson. Over coffee in the Unirii Square, he offered details about his debut, which is included in the competition for the Transylvania Trophy.

Where did the title come from?

I was actually looking for a title no one else used. So I went on Google and looked for titles that seemed interesting...[laughs] At first I did not see it as literal at all, but when my producers wanted to change it, I realized I wanted to stick with it because it contains two central elements of the film: the emotional side and the tough side.

This is your debut feature. What obstacles did you encounter as a first-time feature filmmaker?

It's different for each director. *Heartstone* for me had to do with getting over the idea that I might fail. With accepting that it's alright to screw up. With concentrating on giving my all. I learned a lot from this. But I have to admit that I did the same when I was shooting

“Heartstone for me had to do with getting over the idea that I might fail”

my earlier shorts. I was also one of the producers, which gave me control over the film, over the entire process. You always face big obstacles, and I don't think it will differ from my next films. But now I know how to proceed, I might manage the whole thing better. But then as a first-time filmmaker, you have all that extra energy.

Was it difficult to work with such young actors?

All my films so far featured teenagers, so for me it's easy to work with young actors. I actually thought it was harder for me to work with the adults, with professionals. I was not sure how far my responsibilities extended. I am fully responsible for the young actors, I have to be in charge of them. But with the adults I had to figure out what were my responsibilities and what were theirs.

Your film falls into the coming-of-age genre. Is it difficult to express a profoundly personal vision when you go down a well-trodden path?

Each genre has its clearly defined parameters. I hear that about coming-of-age movies, but I don't agree with it. I think the features of such movies can be found across many other areas. I simply thought of films that inspired me, especially the Danish classics and *Stand by Me*, a film with absolutely impressive acting. Many of these films belong to the genre — I learned from them, but I also learned what I would like to do different.

Sexual maturing is an important part of the film. What drove you to the issue?

I grew up in a small town. Sexuality was taboo in Iceland. I met a few gay boys who could not come to terms with this and tried to commit suicide. That is what interested me: when you are a teenager, it is very difficult to accept yourself, especially in small communities where everybody knows each other. The film starts with the perspective of Thor (the heterosexual character) and then concentrates on Kristin, coming back to Thor around the climax. I was interested in seeing what happens in the aftermath of such an experience. Perhaps because I also had friends who took their own lives, I have some personal knowledge of this.

The opening scene is shocking. What did you seek to achieve there?

I just wanted to show what life is like in a small town. I went through that growing up and I was always shocked to see how children treated animals, especially the ones that are not for eating. The scene also reflects Kristin's destiny: the way those who are different are treated, the way they are disrespected.

Flavia Dima

Potretul unui artist unic - H.R. Giger

In H. R. Giger's Studio. Tree Films on a Unique Artistic Universe

For TIFF's early risers, there is nothing like the 10AM screening at Cinema Victoria. Monday morning starts with a new film from the section dedicated to the iconic artist H.R. Giger, which includes three medium-length documentaries, chronologically ordered by year of release. The program is an introduction into the intimate universe of the painter — not just his studio, but the very heart of his philosophical system.

Passagen (1970), directed by Swiss photographer Fredi M. Murer, reviews the complex social and political context of the late 1960s; wars, revolutions and protests, progress and regression, space travel and nuclear threats. Giger emerges out of this context early in his career. His works reflect and embody the grotesque world surrounding him into a nightmarish universe in which outer space and biological bodies are imbued with impossible qualities. Far from being a simple portrait, *Passagen* is a

profound meditation on the status of the artist: how are artists formed? Are artists necessary or useless? Can they change the world or simply reproduce it according to their own vision?

Giger's *Necronomicon* (1975), directed by J. J. Wittmer, borrows its name from the artist's first great catalogue and transposes his drawings into a dream-like film. Giger is shown here as fully mature as an artist, both through his works and through daily scenes narrated by him and supplemented by interviews with his friends and family.

Last but not least, Giger's *Alien* (1979) directed by Mia Bonzanigo and J.J. Wittmer, captures the production of Ridley Scott's masterpiece, focusing on the sketches for the sets, costumes, and characters. It is a fascinating look into Giger's fantastic universe, a must-see for all science-fiction fans.

Flavia Dima

Keaton și Melville, doi clasici cool la TIFF

Durerile de oase și condescendența față de noua generație vin odată cu vârsta. Acum, mi se înâmplă să mă uit de sus la tinerii cinefili care nu cunosc clasicii, pretinzând că eu eram altfel. Ba nu: la filmele alb-negru mă uitam doar forțată de examene (și atunci pe *fast forward*). Excepție făceau cele de Jim Jarmush, dar alea erau noi și *hip*, înainte să fi știut ce înseamnă „hip”. Mă revoltam împotriva gustului academic, împotriva extazurilor tarkosvkienne și a pesimismului bergmanian, voiam ceva care să-mi povestească

despre clipa de față. „Mutele”, în special, erau o tortura. Mai ales acelea care veneau cu eticheta „unul dintre cele mai mari făcute vreodată”, ce transforma plăcerea în obligație. De ce să-mi fi pierdut timpul cu arhiva vetustă, când erau atâtea filme noi și cool pe video cu care trebuia să țin pasul (deh, era finalul anilor '90)? Dar nu mai am demult 20 de ani și să țin pasul e deja un maraton. Am nevoie de repere și redescopăr clasicii. De ce să pierd timpul văzând filme noi care reciclează cam tot ce s-a spus deja, când sunt atât de multe vechituri probate în timp,

de revăzut? Îmi place jocul reevaluării: asta se ține, asta nu. Vă spun ce se ține încă bine de tot: cinema-ul lui Keaton și Melville. *The General* își merită locul în toate topurile. E un tur de forță, o nebunie cinematografică travestită într-o parodie istorică amplasată în timpul Războiului Civil. 78 de minute care te lasă cu un sentiment al mirării supradimensionat. *The General* îmbină cel puțin 3 genuri: comedie, film istoric și urmărire. Cea mai mare parte e construită în jurul unor urmăriri la fel de frenetice precum cele din Bourne, ce implică o locomotivă a Confederației numită „General” deturnată de spionii unioniști. Johnny Grey (Buster Keaton), mecanicul Generalei, petrece prima parte din film gonind după locomotivă – pe jos, cu mașina, bicicleta și cu alt tren. Buster, unul dintre cei mai atletici actori din istorie (și-a

făcut singur cascadoriile, riscându-și viața), iubește cel puțin la fel de mult trenul ca pe iubita sa. În mâinile sale, locomotiva devine o bucată enormă de recuzită, o inspirație pentru geniul său inventiv. Multe pasaje sunt atât de pline de suspans și atât de minuțios lucrate că gagul vine ca o eliberare de aburi. E și unul dintre primele filme „based on true facts”/inspirat dintr-un caz real (în 1862, un spion civil unionist a condus un mic detașament de soldați pe teritoriul inamic ca să fure un motor de locomotivă). Lipsa trucajelor (care astăzi ar fi părut,

evident, teribil de demodate), îi dă un aer de *evergreen*, dar nu numai. Autenticitatea, comicul discret (într-o vreme a burlescului vulgar), lipsa de sentimentalism și de clișee fac din *The General* o experiență surprinzător de modernă. De neratat la TIFF, acompaniat de muzica originală a trio-ului francez Diallèle.

„Nu spuneți nimănui ce faceți. Cei dragi – în special cei dragi – trebuie ținuți în întinerie. Dacă ești nevoit să alegi între a fuma și a vorbi, fumează. Îmbracă-te bine, dar fără ostentație. Poartă un trenchi, cu nasturi și curea, indiferent dacă plouă sau nu. Orice revolver ar trebui să fie ținut, până când ai nevoie de el, în buzunarul hainei. Finalmente, înainte să ieși din casă, pune-ți pălăria. Dacă nu ai pălărie, nu poți merge”. Criticul de film Anthony Lane ne învață cum să ne pregătim de vizionarea unui film al francezului Jean Pierre Melville. Un *dressing code* care ar trebui adoptat și la TIFF, la retrospectiva dedicată autorului. Dacă relevanța unui regizor se măsoară în epigoni, atunci Melville e în capul listei. Cineastul a șlefuit, practic, o tradiție cinematografică ce continuă să influențeze nenumărați regizori, în frunte cu Tarrantino. Poate secretul vitalității sale e faptul că nu s-a înregimentat în mișcări cinematografice și ideologice și că a preferat să transforme filmul francez în stilul său propriu, individualist. Dialogul atât de sfichiuitor că ar putea despica spirite, atmosfera sumbră, aproape palpabilă, locurile de filmare ce ți se ștanțează de creier și tonul melancolic care acompaniază traectoria tragică a anti-eroului damnat, toate acestea îl transformă într-un clasic modern. Stilul lui Melville e unul cu substanța sa – dur, rece, deziluzionat și, totuși, redat atâta panasă încât, în ciuda tuturor așteptărilor, generează delicii pur.

Anca Grădinariu

ALT.ROM.COM

Afterlov

Afterlov/Dezândrăgostire este unul din cele mai radicale filme, câștigând și premiul Cineuropa al festivalului. Dovedind din nou că tinerii autori ai cinematografului elene au o sensibilitate aparte, regizorul Stergios Paschos reușește performanța rară de a turna un mumblecore european (influențele indie-urilor americane fiind evidente în construcția dialogului și a personajelor), care chestionează simultan formula și mediul audiovizual.

Yorgos Lanthimos pare să își fi găsit un adversar redutabil pe scena cinemaului grec: pe tânărul Stergios Paschos, al cărui debut scriitor din *Afterlov* îmbină elemente de comedie tip mumblecore cu un meta-discurs care chestionează formulele clasice ale cinemaului. Un film jucat doar în două personaje, pelicula îl are drept protagonist pe Nikos (Haris Fragoulis), un slacker parcă rupt dintr-un low-budget nouăzecist, care își sechestrează mai în glumă, mai în serios iubirea vieții lui, Sofia (Iro Bezou), pentru a afla de ce a fost părăsit. Mai în glumă,

mai în serios, Nikos se decide să o sechestreze într-o casă de vacanță până când primește un răspuns - dar diferența între răspunsul pe care ar dori să îl audă și cel real le dă de furcă amândurora, într-o gigantică joacă de-a sensul.

În pofida faptului că dialogul și jocul actoricesc sunt (pe alocuri, chiar dureros de) realiste, Paschos intervine adesea pentru a distanța spectatorul de film, de parcă ar dori să-i dovedească că asistă la o făcătură: monologuri liniare sunt întrerupte de artificii de montaj care practic teleportează obiectele din cadru, boom-ul și clacheta sunt vizibile din când în când, sau narațiunea se oprește brusc, cadre ale finalului sunt dispersate generos de-a lungul filmului. Apogeul filmului este însă atât de real în emoțiile pe care le transmite, încât toate artificiile de distanțare sunt uitate complet.

Avem în față un debut puternic, deopotrivă intelectual și degajat, care anunță vocea unui autor ce merită urmărit pe viitor.

Flavia Dima

Fără Limită

Safari. Comedia inumană

Ulrich Seidl is Cinema”, ca să parafrazez entuziasmele 60iste ale nouvelle vague-ului. Perfectionist și contondent, Seidl face din mofturile europene occidentale o comedie umană splendidă la privit și deloc ușor de digerat. Nu sunt cinsime și intenții ascunse, nu vorbim de arătări cu degetul. E vorba de una din extrem de puținele dați când adevărul în 24 de cadre pe secundă al lui Godard este practicat pe cinema. După *Jesus You Know* și *In the Basement*, Herr Ulrich oferă publicului doritor de adevăruri deloc confortabile și realități splendid filmate o porție zdravănă de *Safari*. Mai exact aventurile vânăto-

rești ale austriecilor din clasa de mijloc care-și permit câteva mii de euro pe cap de vietate africană împușcată. Fără vreun fel de menajamente vizuale și departe de orice interviu clasic, Seidl își lasă protagoniștii vânători să vorbească. Să se explice și să se exonereze. Uneori să se plângă, alteori să se laude. Imaginile, brutale sau artificiale, nu susțin, dar nici nu infirmă discursurile. Reacția (adevărul desprins din film) rămâne strict al spectatorului. Curat murdar și indiscutabil genial, ca majoritatea documentarelor și ficțiunilor austriacului.

Cristi Mărculescu

DigesTIFF(3)

Lucrurile care chiar se întâmplă: se merge la filme, se pleacă de la filme, se dau pe treceri, se împart baterii externe pentru smartphoane, se discută despre pericolele care pândesc cinema-ul de artă, se consumă alcool, se fac studii de fezabilitate pentru scurtmetraje și se dezbat pe larg cele mai *must-do* restaurante din urbe. E încă început de TIFF și vremea e cu noi.

Să detaliem: la *Jeannette*, copilăria Ioanei D'Arc, 42 de spectatori au declarat abandon. Muzicalul cu hard-rock izbit peste peisaje minimaliste și dansuri bizare (pe linia de demarcație dintre avangardă și oligofrenie, ca să fim exacti) este un Bruno Dumont extrem de tipic: libertatea lui de-a face Cinema trece prin bășcălie.

Nu se oprește acolo, dar da, filmul (care poate fi lecturat ca viziune asupra creștinismului ca boală psihică cu simptome hard-rock) este de la „divisive” în sus. Gestul de abandon este salutar. Finalmente, politețea clujeană a fost învinsă de pragmatism: nimeni nu poate fi obligat să suporte un film pe care-l consideră greu sportabil. Un semn

clar de maturizare a publicului, așa zice. Faptul că filmul are nota 4.68 și este pe locul a III-lea la votul publicului se cere și el menționat. Apropos, avem, în premieră un film din EducaTIFF pe primul loc în topul/votul spectatorilor: *Regele Broască!* Sincer, sunt chiar curios să-l văd.

În caz că vă întrebați care sunt pericolele care pândesc cinema-ul de artă despre care am discutat deasupra unui tort de ciocolată: banalizarea transgresiunii. Sună dubios, dar filmele de artă îmbrățișează secvențe de sex nesimulat, caută cele mai bizare sortimente de marginali și finalmente nimeni nu ia în calcul și noțiunea de saturație.

Sățietatea de „extraordinar” și „transgresiv” merită discutată. Și nu, o expediție tipic elitistă a problemei nu o va face să dispară. Banalul este noul extraordinar. Pe fundal se fac probele pentru CelloFun, eveniment de remixare film-muzică și, în primul rând, vocea inegalabilă a Irinei Margareta Nistor. Plec spre un Q&A care se anunță interesant: regizorul Pavo Marinkovic dezbate cu publicul *Ministry of Love*, film care-a umplut Republica. Poate-l detronează pe Broscoi....

Cristi Mărculescu

Fotografiile zilei

Foto: Vlad Cupșa

Foto: Nicu Cherciu

PALAZA DINTRE FILME NU-I TIMP PIERDUT. ÎNVESELEȘTE-TE ȘI ANTRENEAZĂ-ȚI MINTEA CU O CURIOSITATE DIN ȘTIINȚĂ SAU PSIHLOGIE

Spălarea corectă a mâinilor ar trebui să respecte regula 20-10: 20 de secunde de spălare cu săpun și 10 secunde de câțire.

REGINA MARIA
REȚEA SAU PRINȚESA DE SANĂTATE

www.reginamaria.ro
Call Center: 021 3008

Program / luni / 5 iunie

FLORIN PIERSIC

11:00 Fără limită
Criminali de provincie (Small Town Killers)
Ole Bornedal 88' / Danemarca [3R1]

13:00 EcoTIFF
Mulțumesc pentru ploaie (Thank You For The Rain)
Julia Dahr 87' / Norvegia, Marea Britanie [3R2]

15:00 Supernova
În umbra femeilor (L'ombre des femmes)
Philippe Garrel 85' / Franța [3R3]

17:30 Alt.Rom.Com
Zoologie (Zoology)
Ivan I. Tverdovsky 87' / Rusia, Germania, Franța [3R4]

19:15 Umbre
The Wanderers
Dragoș Buliga 109' / România [3R5]

22:30 Ce se întâmplă, documentarule?
Toate nopțile albe (All These Sleepless Nights)
Michał Marczak 100' / Polonia, Marea Britanie [3R6]

CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR

20:00 Cine-concert
Mecanica generală (The General)
Buster Keaton, Clyde Bruckman (1926) 79' / Acompaniament live trio Diallele (Franța) SUA / [3C1]

21:45 Supernova
Petrecerea (The Party)
Sally Potter 71' / Marea Britanie [3C1]

VICTORIA

10:00 Portret H.R. Giger
În atelierul lui H.R. Giger (Behind the Scenes of H.R. Giger's Studio)

Passagen
Fred M. Murer 44'
Necronomicon-ul lui Giger (Giger's Necronomicon)
J.J. Wittmer 41'
Alien-ul lui Giger (Giger's Alien)
J.J. Wittmer 32' / [3V1]

12:30 Competiție
Teren de joacă (Playground)
Bartosz M. Kowalski 82' / Polonia [3V2]

15:00 Competiție
Familia mea fericită (My Happy Family)
Nana Ekvitishvili, Simon Gross 119' / Georgia, Germania, Franța [3V3]

17:45 Competiție
Delfinii înoată spre est (Las toninas van al Este)
Gonzalo Delgado 84' / Uruguay, Argentina, Germania [3V4]

20:00 Focus Austria
WINWIN
Daniel Hoesl 84' / Austria [3V5]

22:15 Competiție
Tortura (Hounds of Love)
Ben Young 108' / Australia [3V6]

CERCUL MILITAR

13:15 Ce se întâmplă, documentarule?
Opera văzută de la garderobă (Secondo Me)
Pavel Cuzuioc 79' / Austria [3W1]

15:45 Ce se întâmplă, documentarule?
Dușmanii păcii (Disturbing The Peace)
Stephen Apkon, Andrew Young 87' / Israel, Palestina, SUA [3W2]

18:30 Film Food
Soul - ingredientul secret (Soul)
Ángel Parra, José Antonio Blanco 75' / Spania [3W3]

20:45 Focus Austria
Vă mulțumim că ne-ați bombardat (Thank You for Bombing)
Barbara Eder 104' / Austria [3W4]

UNIVERSITATEA SAPIENTIA

10:00 EducaTIFF
Esteban
Jonal Cosculluela 90' / Cuba [3A1]

14:30 Alt.Rom.Com
Dezîndrăgostire (Afterlov)
Sergios Paschos 94' / Grecia [3A2]

17:00 Focus Slovenia
Infernul (Inferno)
Vinko Moderndorfer 113' / Slovenia, Croatia, Macedonia, Serbia [3A3]

19:30 Focus Austria
Jack
Elisabeth Scharang 97' / Austria [3A4]

22:00 Focus Austria
Nașpa (Ugly)
Juri Rechinsky 90' / Austria, Ucraina [3A5]

CINEMA CITY 3

17:00 Supernova
Ministerul iubirii (Ministry of Love)
Pavo Marinkovic 103' / Croatia, Cehia, Slovenia [3X1]

19:30 InfinitiTIFF
Schimbul de noapte (Late Shift)
Tobias Weber 90' / Elveția, Marea Britanie [3X2]

21:30 Focus Slovenia
Dușmanul clasei (Class Enemy)
Rok Bicek 114' / Slovenia [3X3]

CINEMA CITY 4

17:30 Supernova
O viață (Une vie)
Stéphane Brizé 119' / Franța, Belgia [3Y1]

20:00 Alt.Rom.Com
Căsătorie cu obstacole (Through the Wall)
Rama Burshtein 110' / Israel [3Y2]

22:15 Alt.Rom.Com
Florile de ieri (The Bloom of Yesterday)
Chris Kraus 123' / Austria, Germania, Franța [3Y3]

MĂRĂȘTI

19:30 Proiecții speciale
Imaginea de apoi (Afterimage)
Andrzej Wajda 99' / Polonia [3Z1]

DACIA MĂNĂȘTUR

18:00 Fără limită
Safari
Ulrich Seidl 90' / Austria, Danemarca, Germania [3M1]

20:00 Supernova
Șoarece de câmp (Wild Mouse)
Josef Hader 103' / Austria, Germania [3M2]

PIAȚA UNIRII OPEN AIR

21:45 Piața Unirii
Povestea iubirii (L'histoire de l'amour)
Radu Mihăileanu 134' / Franța, Canada, România, SUA [3U1]

SOMEȘ OPEN AIR

22:00 Someș OpenAir
La capătul tunelului (Al final del túnel)
Rodrigo Grande 120' / Argentina, Spania [3S1]

INSTITUTUL FRANCEZ

22:00 EcoTIFF
Fukushima - viața merge mai departe (Half-life in Fukushima)
Francesca Scallisi, Mark Olexa 61' / Elveția [3F1]

URANIA PALACE

19:00 Retrospectiva Jean-Pierre Melville
Patima riscului (Bob le Flambeur)
Jean-Pierre Melville 100' / Franța [3U1]

21:00 3x3
Parc
Arnaud des Pallières 109' / Franța [3U2]

Umbre

The Wanderers. Cei ce rătăcesc între oameni și diavoli

Debutul în lungmetraj al lui Dragoș Buliga promite un horror plin de acțiune și suspans.

Nu durează mult până cunoaștem vânătorii de monștri ce țin legate în portbagajele lor vreo două creaturi oribile. Louis (Armand Assante) e cel mai experimentat dintre vânători, e un van Helsing texan ce eventual va fi angajat de prietenul său jurnalist, Robert (Lior Ashkezani), să scape de prezențele diavolești un sat blestemat din munții Transilvaniei. Călăuza sa Sorana (Raluca Aprodu) și doi japonezi, porniți în căutare de senzații tari, îi acompaniază pe cei doi în lupta împotriva răului. Geneza groazei e o crimă din pasiune săvârșită de boierul conacului. Victima, o slugă tânără și frumoasă, bănuiește acum moșia. De aici, all hell brakes loose.

Preotul satului (Răzvan Vasilescu) încearcă să avertizeze și chiar să salveze suflete. O scenă de exorcizare a unei femei însărcinate e aproape o oglindă din *Exorcistul* (1973). Referințele nu se opresc aici. Cina cea de taină împreună cu mortăciuni și fantoma soră cu cea din *The Ring* (2002) completează spectrul de nuanțe. Atmosfera e ba tensionată ba plină de accente horror, iar supranaturalul se întâlnește violent cu credințele vechi ori moderne. Morțile sunt de-a dreptul spectaculoase.

Clar e că Răzvan Vasilescu n-a mai murit

nicicând așa într-un film, iar Lior Ashkezani, care a supraviețuit, a povestit pentru AperiTIFF despre experiența lui în producția filmului *The Wanderers*.

„Eram la Cannes când am primit un email și am crezut prima dată că e o glumă. Apoi mi s-a explicat și mi s-a trimis scenariul. Am zis: Wow! Două-trei săptămâni mai târziu am început filmările. Fără repetiții. Am discutat doar despre personaje. A fost foarte ușor fiindcă actorii români sunt și actori de teatru. Asta a adus ceva profund și am avut o chimie excelentă cu Raluca Aprodu, Răzvan Vasilescu și ceilalți.

Și eu provin din teatru, așa că am discutat despre literatură, dramaturgie, regie de teatru, în loc să bârfim în dulcele stil clasic al industriei de film. Au ajuns să-mi placă lucrurile proaspete. Așa am

început să lucrez cu Keshales și Papushado.

Cât am lucrat la *The Wanderers* a fost extrem de fun. Chiar dacă a fost un film low-budget, m-am simțit ca pe un platou Hollywoodian. Cred că a fost datorită staff-ului plin de români perfecționiști și profesioniști. E întotdeauna spectaculos să lucrezi într-un horror, e ca o aventură. Toate efectele speciale și acțiunea te fac să te simți ca un copil care privește și se minunează și învață cum se realizează astfel de filme.”

Premiera mondială a filmului *The Wanderers* e la TIFF 2017 în secțiunea Umbre, la Cinema Florin Piersic pe 5 iunie la ora 19:15. Mai poate fi vizionat și în 10 iunie la Cinema Dacia la 20:30.

Cosmin Popa

„Am fost racolat, cumva fără să realizez, pentru primul lor film *Rabies* (2010). A mers atât de bine încât rolul din *Big Bad Wolves* (2013) l-au scris special pentru mine. Îmi plac filmele care sunt fun. Până la ei, în cinemaul Israelian, totul era art-house. Filme extrem de serioase și pline de momente moarte. Cam ca în *Noul Val Românesc*. Și se simțea nevoia de ceva nou, ceva proaspăt, ceva la care să te și simți bine.”

Lior Ashkenazi, actor

Portret H. R. Giger

În atelierul lui H. R. Giger. Trei filme despre un univers artistic aparte

Pentru TIFFarii matinali, nimic nu reușește să bată filmul de la zece dimineața la Cinema Victoria. Ziua de luni începe cu o nouă proiecție din secțiunea dedicată iconicului artist H. R. Giger: o selecție de trei documentare de mediu-metraj, ordonate cronologic în funcție de anul apariției, care ne introduce în universul intim al pictorului, în atelierul său și în inima sistemului lui filozofic.

Passagen (1970), regizat de fotograf elvețian Fredi M. Murer, trece în revistă contextul socio-politic extrem de complicat de la finalul anilor '60 – marcat de războaie, revoluții și revolte, regres și progres, călătorii în spațiu și amenințări nucleare. În această lume complexă apare Giger, aflat încă spre începuturile carierei, ale cărui lucrări reflectă și cristalizează grotescul lumii înconjurătoare într-o lume coșmărească, în care atât spațiul exterior și corpul biologic capătă calități imposibile. Dincolo de-a fi un portret intim al lui Giger, *Passagen* este de asemenea și o meditație profundă asupra statutului de artist: ce anume îl formează

pe acesta? Este el necesar sau inutil? În final, are el capacitatea de-a schimba lumea, sau poate doar să o reproducă prin prismă proprie?

Giger's Necronomicon (1975, r. J. J. Wittmer) își împrumută numele de la primul mare catalog al operelor artistului, care transpune într-un film cu calități onirice desenele acestuia. Giger este înfățișat aici la deplină maturitate artistică, atât prin intermediul operelor sale, dar și cu ajutorul unor imagini din viața lui de zi cu zi narate chiar de către el și a unor

interviuri cu apropiații lui. Nu în ultimul rând, *Giger's Alien* (1979, r. Mia Bonzanigo & J.J. Wittmer) surprinde imagini din timpul realizării capodoperei regizate de Ridley Scott, axându-se pe schițele care au stat la baza set design-ului, costumelor și monștrilor din film. O viziune fascinantă în interiorul universului fantastic la lui H. R. Giger, de neratat pentru orice pasionat al genului science-fiction.

Flavia Dima

Passagen